KURJER WARSZAWSKI.

D. 14. Października. — Rok 1843. Sobota. № 272. Jutro, ŚŚ. Jadwiga i Teressa. U Izrael: Święto Palmowe.

Jutro w dniu Ś**tej** Teressy odbywać się będzie uroczyste Nabożeństwo w Kościele XX. *Karmelitów* na Krak:-Przedmieściu.

Ogłoszono Postanowienie Najia: PANA wydane 26go z. m. Na przedstawienie Namiestnika Królestwa Polskiego: Biorąc na uwagę 45cioletnią szczególniej gorliwą i użyteczną służbę zmarłego Gubernatora Cywil: Augustows: Rzeczywistego Radcy Stanu *Witanowskiego*; Postanawiamy: 1) Pensja przypadaiąca na zasadzie Ustawy o pensjach emerytalnych, Marji *Witanowskiej*, nieletniej Córce iego, w ilości rubli sreb: 416 kop: 66²/₃ rocznie, po osiągnieniu przez nią pełnoletności wspomnioną Ustawą oznaczonej, wypłaconą iej będzie z funduszów Skarb: aż do pójścia za mąż. Udzieloną zostaie Córce 2giej zmarłego Witanowskiego Michalinie *Witanowskiej* niezamężnej, lecz iuż pełnoletniej, pensja z funduszów Skarb: w takiejże ilości, to iest r. s. 416 k. 66²/₃ rocznie, liczyć się maiąca od dnia śmierci iej Ojca, również aż do pójścia za mąż. — N. PAN postanowić raczył: iż udzieloną zostaie, w drodze łaski, P. Bryg: *Szyndlarskiej*, Wdowie po Nauczycielu Szkoły Ele: w Szczebrzeszynie, i nieletnim ich dzieciom, pensja r. s. 120 rocznie. — Zapis rub: sr: 150 dla Kościoła parafjalnego w *Gradzanowie*, przez niegdy Wiktorją *Paczowską* uczyniony, Rada Administ: zatwierdziła. — Komisja Rz: Sprawiedl: ogłosiła konkurs na wakuiącą posadę Podpisarza Sądu Pokoiu Okręgu Garwolińskiego, i na wakuiące posady Komorników: przy Sądzie Pokoiu Okręgu Żelechowskiego i przy Sądzie Pokoiu Okr: Garwoliń:. — Jutro odbędzie się posiedzenie *Opiekunek Sal Ochrony* w gmachu Warsz: Towarzystwa Dobrocz:. — Wkrótce wyjdzie z druku nowe dzieło P. B. *Rosenblum* Lekarza praktykuiącego w Warszawie, pod napisem: *Kobieta, Miłość i Małżeństwo*, pod względem moralnym, fizycznym i dyetetyczno-lekarskim. Prenumerować można u Autora mieszkaiącego przy ul: Nalewki pod Nr 2257 i u osób upoważnionych. Cena exemplarz: r. sr. 1. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla dziatek Ochron zebrane złotych 4 groszy 11, z dobrowolnych ofiar na wieczorze wistowym. — *Zbiór Mapp ieograficznych* do dzieła p. t. *Obraz świata* pod względem Jeografji, Statystyki i Historji wszystkich kraiów, nadszedł do Księgarni S. H. *Merzbacha*, gdzie odebrany być może. Cena 16 Mapp kolorowanych złotych 9. — W 2giem półroczu r. b. dane będą w *Resursie Kupieckiej* zabawy: 18go Paźdz: w Środę, Wieczór muzyczny w dolnej sali. 29go Paźdz: w Niedzielę iako w wilją 23-letniej rocznicy założenia Resursy, Obiad składkowy z muzyką. 11go Listop: w Sobotę wieczór muzyczny i tańcuiący. 25go Listop: w Sobotę, wieczór tańcuiący. 31go Grud: w Niedzielę, Bal na zakończenie roku. — W numerze 40 *Ziemianina* Tygodnika Rolniczo-Tech:, między innemi znajdnie się: Nowy sztuczny nawoz. Myśl o korzyściach praktycznej szkoły gospodarstwa kraiowego i leśnictwa, w połączeniu z odpowiedniem gospodarstwem wzorowem. — Onegdaj wyrobnica 29 lat maiąca, mieszkaiąca przy ulicy *Wesołej*, wyszedłszy na robotę za rogatki, porodziła w polu nieżywe dziecko, z którym zaraz wróciła pieszo do swego mieszkania, lecz tak osłabiona, że nie ma nadziei aby pozostała przy życiu. Dziecko zabezpieczono do zejścia Sądu. — *Gazeta Teatralna* ciesząc się łaskawemi względami Szanow: Czytelników, w obecnym kwartale, tak iak dotychczas wychodzić będzie najregularniej w dniach oznaczonych, zajmuiąc się głównie teatrem i wszelkiemi iego nowościami, a obok tego nieustaiąc w udzielaniu Szan: Czytelnikom zajmuiących powiastek, poezji, biiografji znakomitych ludzi w zawodzie artystycznym. Obok tego z uwagi na dłuższe wieczory zimowe i większą sposobność do zajmowania się przyiemnem czytaniem, Redakcja odwdzięczaiąc się Szanownym Prenumeratorom, od d. 1 Paźdz: dołączać będzie bezpłatnie do każdego numeru pół arkusza romansu P. Bernard pod tytułem: *Polowanie na Kochanków*, (którego pierwsze 3 pół-

arkusze iuż Panowie Prenumeratorowie odebrali), na prowincji zaś prenumeratorowie otrzymywać będą bezpłatny dodatek poszytami miesięcznemi, aż do zupełnego ukończenia całego dzieła, które obejmować będzie 2 tomy. Zapowiedziany poprzednio romans P. d'Arlincourt p. t. *Gandawa*, późniei przyłączonym będzie do Gazety. Bibljotekę Teatrów za Sierpień i Wrzesień, obejmuiącą dramę oryginał: napisaną przez S. K. *Pacewicza* pod tyt: *Manuela d'Avilez*, Prenumeratorowie odebrać mogą. Exemplarży tej dramy można nabyć w Kassie Teatru Rozmaitości i w Redakcji Gazety Teatralnej po zł. 2 za exempl:. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe za 100 zł., r. s. 14 k. 66 (zł. 97 gr. 22); kupon kop: 18½. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po 1szym akcie *Lukrecji Bordzja*, JPanna *Asandri* i JP. *Kastigljano*; po 2gim Ciż i JP. *Torre* po 2 kroć; po tańcach JPanna *Wendt*, po ukończeniu JPanna *Asandri* i JPP. *Kastigljano* po 2-kroć, i JP. *Torre*.

Z Petersburga. — W pierwszem półroczu b. r. wydobyto z kopalń *Uralskich* tak Rządowych iako i prywatnych, *złota* pud: przeszło 169; *platyny* pud: przeszło 85. — W *Odessie* założony został Instytut Rządowy *Głuchoniemych*. — Wiadomość o szczęśliwem rozwiązaniu J. C. W. Wielkiej Xiężny Cesarzewny, doszła do *Darmsztadu* przez *Warszawę*, w dniach 4ch i godzinach 12tu.

Anglja. — J. C. W. Wielki Xiążę MICHAŁ 3go b. m. w towarzystwie Posła rossyjskiego Barona *Brunnow*, Xcia *Dołgoruki*, Jenerała *Tołstoj* i innych znakomitych osób, udał się do *Windsoru*, gdzie go iak najuprzejmiej powitano. Xżę *Albert* przyjmował dostojnego Gościa przy wejściu do pałacu, i wprowadził go do sali audjencjonalnej Królowej; wieczorem dano ucztę w sali *Waterloo*, gdzie znajdowali się także Xżę *Welington* i P. Rob: *Peel* (Pil). — Alderman *Magnaj* został obrany Lordem maiorem (Prezydentem) miasta Londynu na rok 1844. — Statek portugalski *Nadzieia* został zabrany i uznany iako prowadzący handel niewolnikami; statek ten miał tylko z sobą na 15 dni żywności, a miał zawieźć 250 niewolników przez Ocean *atlantycki*, to iest przez drogę 4,000 mil do *Ameryki!* — Podług najnowszych wiadomości z *Indji*, w *Sindzie* trwa spokojność; traktat z *Chinami* ieszcze nie iest podpisany. — Gazety angielskie wiodą teraz spór o rozmaite rękodzielnie i towary kraiowe. — Do Towarzystwa *wstrzemięźliwości* przystaią chętnie nie tylko Katolicy lecz i Protestanci, i wykonywaią przed czcigodnym Xdzem *Mathew* przysięgę, tylko z tą różnicą że nie przyklękaią. Korzyści z tego Towarzystwa pomnażaią się niezmiernie; rzadko już słychać aby i bogacze przy ucztach utracili przytomność umysłu przez nadużycie trunków, aby robotnicy próżnowali i aby służący nie dopełniali regularnie służby.

Belgja. — Król 3go b. m. prezydował na obradzie ministerjalnej, a następnie przyjmował Posła holenders: Pana *Rochusen*. — Lord *Abinger* (Ebinger) Członek ang: Rady tajnej, Xżę *Oskar Szachowski Britszki* z Bukaresztu, i Pan *Ramon de la Sagra* z Madrytu, przybyli do Bruxelli. — Król i Królowa 4go b. m. wyiechali do Paryża.

Francja. — Xiążę *Montpensier* (Mąpansje) w towarzystwie swoiego Adjutanta Pułkownika *Thiery*, 30go z. m. przybył do *Metz*, gdzie nazaiutrz przyjmował Władze cywilne i wojskowe. Wieczorem dano u Xcia ucztę na 80 osób. — Zapewniaią, że gdy P. *Levasseur* (Lewaser) Konsul w Hajti, nalegał na Rząd tamecznej Rzeczypospolitej aby uiścił dług należny Francji; dano mu odpowiedź, że ieśli Francja nie przestanie nalegać, tedy Rzeczpospolita będzie zmuszoną przyiąć ofiarowane iej pośrednictwo Anglji, która chce opłacić dług Hajti pod warunkiem, aby iej zostawiono monopol handlu Rzeczypospolitej. — 4go b. m. w dzień imienin Xżny *Joinville* (Żuewil) daną była uczta u dworu; taż Xiężna stała się ulubioną Królowej, z przyczyny, że ma rysy bardzo podobne do zgasłej Xżniczki *Marji*. — P. *Lagrenee* dla tego nie wyiechał ieszcze na swoie poselstwo do *Chin*, ponieważ Rząd oczekuie dopiero depesz od Pana *Ratti Menton* (Manton), który poprzednio był wysłany, aby Poselstwu uprzejme zjednać przyięcie; szczególnie starano się wyiednać, aby Poseł francuzki nie potrzebował 9 razy uklęknąć przed Władzcą niebieskiego państwa; dotychczas iednak usiłowania

Pana *Ratti Manton* były daremne. — 4go b. m. głoszono na giełdzie paryzkiej, że Minister skarbu puści w obieg nową serję z uchwalonej pożyczki. — Przyczyną zgonu teraz zmarłego Hrabiego *Toreno* gorliwego stronnika Królowej *Krystyny*, było ukąszenie w iego twarz iakiegoś iadowitego robaczka.

Hiszpanja. — W *Madrycie* obrano Deputowanymi Panów: *Kortynę*, *Arratię*, *Kantero*, *Moreno*, *Montalvan*, *Martinez de la Rosa* i *Gonzalez Bravo*; zastępcami zaś Panów: *Kaza Iruio*, *Sartorius* i *Las Nawas*. — W *Madrycie* i okolicy, znajduie się 12,000 wojska.

Niemcy. — Cesarz *Austrjacki* zobowiązał się płacić corocznie 160,000 złp. na dokończenie budowy Katedry w *Kolonji* Inni Monarchowie Związku *Niemieckiego*, na wniosek Króla *Bawarskiego*, maią również przykładać się do tego szlachetnego dzieła. — 14go i 15go z. m. dało się uczuć mocne trzęsienie ziemi na wyspie *Kurzola*, mianowicie w *Raguzie*, iakoteż *Zarze* (Dalmacji).

Turcja. — 20go z. m. Sułtan w towarzystwie Dygnitarzy, iako też Xięcia *Bibesko* Hospodara Wołoszczyzny udał się do szkoły medycznej w *Galita Seraj*, na examin uczniów, gdzie także był świadkiem udzielenia godności doktorskiej 3em uczniom. — *Ryza* Basza mianowany Seraskierem (Wodzem wszystkich wojsk tureckich). — Były minister spraw zagr: *Sarym* Efendi i *Said Muhib* Efendi, mianowani Członkami Rady Państwa.

Rozmaitości — Nieiaki P. *Donné* w *Paryżu* wynalazł instrument do sprawdzania ilości płynów obcych do mleka lub śmietanki lub przymięszanych. Instrument ten zdałby się wszędzie. — „Machiny maie zgubiły" mówił robotnik z fabryki sukiennej, z której z powodu zbyt wielkiego przywiązania do *Bachusa* oddalony został. „Nie wątpię" rzekł zagadnięty Jegomość", że *Pistorjusz* musiał mieć w tym udział. — Niedawno zmarły Adwokat *Batz* w *Mnichowie* zapisał cały maiątek 800,000 zł. wdowom i sierotom po *Adwokatach*. — Państwo *Taljoni* z *Berlina* (Syn i Synowa będącego teraz w Warszawie), występowali teraz w *Sztokolmie*, gdzie nadzwyczajne mieli powodzenie. — Młody Fortepjanista Karól *Filtsz* wrócił do *Wiednia* z pierwszej swojej podróży do Francji i Anglji; z talentem szczególnym wykonywa kompozycje *Szopena*, od którego pobierał nauki w *Paryżu* — Francuz *Chevrel Dessandrais* wydał w r. 1805 dzieło, któreby powszechną rewolucję w systemacie umieiętności naturalnej zaprowadzić powinno. Odkrył on, że naród ludzki od 6ciu tysięcy lat nic o tem nie wiedząc, po źwierzęciu łazi. Zwierzęciem tem, które żyie, ie, piie i trawi, które myśli, chodzi, poci się i członki ma, tem dziwnem źwierzęciem iest - ziemia. Tym tylko sposobem łatwo iest wytłumaczyć wszelkie zjawiska, iako to: burze, orkany, wybuchy wulkanów i t. d. Kto nie wierzy, może odczytać dzieło tego mędrca dziewiętnastego wieku. — *Diupont de Nemur* wydał najprzód dzieło o mrówkach, ich umieiętności, kunsztach ekonomji, później w roku 1803 ogłosił swoie badania o ięzykach zwierząt. Po długich dostrzeganiach i ciągłej nauce do tego doszedł, iż rozumiał iedynaście słów ięzyka gołębi, 17 z ięzyka kur, 33 z ięzyka psiego, 14 z kociego, 22 z ięzyka wołów i krów; zaś ięzyk kruków miał dokładnie znać, i było iego zamiarem wydać słownik tegoż ięzyka. — Z sposobu iak Człowiek czyta, można człowieka wyczytać. — *Russo* mówił: „Choćby Człowiek i naywiększy rozum posiadał, pisać wszelakoż uczyć się musi." — Przeszłego miesiąca przedstawiono we Włoszech wielką Operę *Rui Blas*, z muzyką utworu Xcia *Poniatowskiego*, i pozyskała powszechne zadowolenie.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Hrabia Franciszek Potocki Senator, z Zagranicy; Albertów Jen: Maior, Cyw: Gubernator Gub: Lubel:, z Lublina; Czeterkin Radca Stanu, Główny Insp: Służ: zdrowia, z Rzymu; Lubowidzki Józ: Rad: Stanu z Osin; Hr: Pelagja Grabowska z Berlina; Wolf Maxy: Dokt: Medy: z Rzymu; Hasman Tom: Reient z Radomia; Rostworowski Stef: Dz: z Teplitz; Olkowski Fran: Dzie: z Rąbienia; Ton Karol Oby: z Zawidza.

DONIESIENIA

Odwołuiąc się do artykułu podanego w Kurjerze Warszawskim w dniu 2 Listopada 1842 r. Nr 296, powtarzam, że długów iakiegokolwiek rodzaiu, za wszystkie Osoby do domu moiego należące, nie przyznaię i nie zwracam; gdyż od nikogo żadnych dłu-

gów niezaciągam i wszystko gotowemi pieniędzmi płacę. Kredytujący, sam sobie winę przypisze, gdy na stratę narażonym będzie. Jene: Maior, *Pawłowski.*

Dziś rano ciepła stopni 3. Wczoraj w połu 7.

TEATR WIELKI. Jutro ostatnie przedstawienie Włoskie, Części Oper *Lukrecja*, *Łucja*, *Bolizarjusz*, *Norma* i *Otello*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 38my raz *Mąż i Żona*. 12ty raz *Wendeta*.

Jutro w południe w sali Reduty: Koncert JP. *Litolfa*.

Dziś w południe w pałacu Paca *Tyrolczycy*.

Dziś w pałacu Paca, SCENY METAMORFOS.

Jutro w Salonie P. Ohma za Wolskiemi rogatkami, MUZYKALNA ZABAWA, Orkiestry połączone Wrocławska z Lipską, pod Dyr: JPP. *Szyndlera* i *Knabe*. OMNIBUSY kursować będą.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni w Starym Teatrze od ulicy Sto-Jerskiej, w bramie drugiej od frontu, na dole, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, familja *Rudlerów* grać będzie.

Dziś wieczorem w Lokalu Gastronomicznym u Grassowa przy ulicy Trębackiej Nr 642, na żądanie wielu Amatorów, po raz 3ci ciż sami Artyści grać będą, którzy zjednali sobie zadowolenie Lubowni: muzyki.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 587, wprost Lasockich, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Freta, obok handlu Szotarego, Nr 275, TERCET Pragski grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej w domu Elerta Nr 543, Panny *Ensman* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej, obok domu W. Steinkellera, PP. *Kucharskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senatorskiej, między Hotelem Rzymskim a Litewskim, na 1szem piątrze, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy rogu ul: Miodowej i Senatorskiej, na 1m piątrze, JP. *Wolf* z kompanją grać będzie.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Śniadanie, między innemi: Zaiąc z podlewą, Indyk fasze:, Kapłonki, kaczki, Comber bara: Pieczeń bara: i cielę:, Pekeflejsz, Potrawa, Kotlety, Ozór, Flaki, Kurczęta.

Jutro u *Bogaskiego* przy ulicy Nowe Miasto Nr 356 na Śniadanie: Pasztet, Flaki z pieca, Zaiąc, Frykas z pulard, Sznycle z grzyb:, Zrazy a la Nelson, Kapłonki z serdelami, Węgórz z sosem, i inne potrawy.

Jutro w Restauracji *Radlińskiego* przy ulicy Długiej pod Nr 550 w domu Sommera, na Śniadanie: Pasztet z zwierzyny, Flaki z pieca, Kołdony, Zaiąc, etc.